

צירוף דרך מרפסות כשיש שביל היחיד בקומת קרקע

מבואר במשנה ברורה בסי' נ"ה על פי דברי הרשב"א שאפשר להצטרף לעשרה למנין לכל דבר שבקדושה על ידי שרואים אלו את אלו גם אם האנשים מפוזרים בכמה רשויות שונות, ואפילו מקצתן רואין את מקצתן מועיל לצרפן יחד כמבואר בסי' קצ"ה בהלכות זימון.

אמנם בהלכות זימון בסי' קצ"ה מבואר בשו"ע שאם היתה דרך הרבים מפסיקה ביניהם אינם יכולים להצטרף על ידי ראייה. וכתב שם הט"ז ומעתיק אותו המשנ"ב "כתב הט"ז לאו דוקא ר"ה ממש שהוא רחב ט"ז אמות דה"ה כשיש שביל היחיד מפסיק בינתים ואפשר דדוקא כשהוא קבוע גם בימות הגשמים".

וכיון שכל המקור לצירוף למנין לומד זאת הרשב"א מזימון, ובזימון מבואר ששביל היחיד מפסיק, ה"ה לגבי מניין. השיעור של שביל היחיד מבואר בר"ש פאה פ"ב משנה א' שהוא כדי שנוטל רגל ומניח רגל שזה שיעור קטן מאוד. לפי"ז לכאורה אם יש כזה שביל בין הבניינים אי אפשר להצטרף בראייה דרך המרפסות.

אמנם נראה לומר בזה דבר חדש, הנה הבית יוסף ביו"ד רפ"ו אות ה' ומעתיק אותו שם הט"ז לדינא כותב שבחדר שיש שם דבר מטונף אי אפשר לשים בדלת מזוזה, אמנם אם מקום המזוזה גבוה עשרה טפחים מהקרקע אפשר להניח שם מזוזה, ובפשטות המקור שלו הוא מכך שרשות הרבים היא עד עשרה טפחים וכן כרמלית, וכמבואר בגמ' בסוכה שעד עשרה זו רשות אחת ולמעלה מעשרה זו רשות אחרת, ורק לגבי רשות היחיד התחדש שהיא עולה עד לרקיע מהטעם שמבואר בבית יוסף בסי' שמ"ה שכן דרך היחיד לבנות עליות זו למעלה מזו, וזו הלכה מיוחדת לגבי רה"י של שבת, שהרי לגבי מזוזה הבית יוסף מדבר להניח מזוזה בדלת של בית שהוא רה"י ואעפ"כ הסתמך על דין למעלה מ'.

עכ"פ לפי דברי הבית יוסף הללו נראה פשוט לגבי הדין שאדם ששומע ברכו מרשות אחרת ויש דבר טינוף מפסיק בינו לבין אותה רשות, שמבואר במשנ"ב שאינו יכול לענות, זהו דוקא אם הוא נמצא מהעבר השני של דבר הטינוף, אבל מי שגר בקומה שלישית ושומע ברכו מאנשים שעומדים בקומת קרקע, גם אם בינם לבינו על הריצפה מונח דבר טינוף הוא יכול לענות, משום שהדבר טינוף חוצץ רק עד גובה עשר טפחים, והוא נמצא למעלה מעשרה וא"כ יכול לענות דרך האויר שלמעלה מעשרה שמצדד אותו באלכסון עם העונים.

ואם נכונים הדברים נראה לומר כמו כן לגבי שביל היחיד, שפשוט שאינו חמור יותר מדבר טינוף, והוא מפסיק רק עד עשרה טפחים, וכל האויר שלמעלה מעשרה טפחים אין לו דין של שביל היחיד ששם כבר הרשות של שביל היחיד מסתיימת, וממילא כל מי שרוצה להצטרף מעל עשרה טפחים על ידי ראייה יכול ואין לו חסרון מצד השביל שנמצא למטה.

אמרתי את כל הדברים הנ"ל לפני הרב גלבר שליט"א בעמח"ס ארחות שבת, ואמר שיל"ע שמא כל הצירוף בראייה נאמר רק כששניהם עומדים על אותו קרקע, שבצירוף מה שהקרקע מחברת אותם מועילה גם ראייה, אבל אם יעמדו חמש בהליקופטר אחד ומולם יעמדו עוד חמש בהליקופטר אחר שאין ביניהם שום חיבור של קרקע אחת יתכן שבזה לא יועיל ראייה, וממילא גם אם נאמר שלמעלה מעשרה אין הפסק של השביל, כיון שאין את החיבור של הקרקע כיון שכלפי הקרקע השביל מפסיק, יתכן שבזה לא תועיל ראייה, ואמר לי שמ"מ עיקר הסברא נכונה ויש לחשוש לטענתו הנ"ל רק לענין ברכת כהנים שיש כאן ברכה לבטלה, אבל חזרת הש"ץ אפשר לעשות כיון שאפשר לכיון לנדבה, וקדיש קדושה וברכו אפשר לעשות כיון שזה לא ברכה לבטלה, וכן קריאת התורה אפשר לעשות.

עוד אמר לי הרב גלבר ששביל היחיד זהו דוקא שביל שמשמש למעבר ממקום למקום, אבל שביל שמשמש את האדם להגיע לביתו אינו נחשב לשביל מפסיק, שאין זה מעבר, ולפי"ז שלישיה של בניינים הבנויה בצורת ח"ת, ובמרכז יש גינה שמשלשת רוחותיה יש שביל כניסה לשלשת הבניינים, אין השביל הזה נחשב לשביל להפסיק בין הבניינים ויכולים להתחבר דרך המרפסות, כיון שזה לא מעבר ממקום למקום אלא הדרך להגיע כל אחד לביתו.